

Datum besluitraad	: 8 februari 2022	Datum oordeelraad	: 18 januari 2022
Agendapunt	:	Datum B en W	: 21 december 2021
Volgnummer	: 21bs00172 / 22.011	Programma begroting	: 8
Gewijzigd voorstel	:	Taakveld	: 8.1
Portefeuillehouder	: A. van den Oever		

Adviesnota raad

Vaststellen omgevingsvisie Veldhoven

Beslispunten

1. De omgevingsvisie Veldhoven vast te stellen.
2. De beantwoording op de ingekomen zienswijzen volgens de 'Nota beantwoording zienswijzen en aanpassingen Omgevingsvisie Veldhoven, Stad van dorpen in het hart van de Brainport' vast te stellen.
3. De Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven uit 2009 in te trekken.

Inleiding

In 2022 treedt de Omgevingswet in werking. De wet bundelt de wetgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Het doel van de wet is om het aantal regels te verminderen, de wetgeving duidelijker en overzichtelijker te maken en meer ruimte te bieden voor initiatieven en lokaal maatwerk. Via het programma 'Implementatie Omgevingswet' bereidt de gemeente zich voor op de komst van de nieuwe wet.

Eén van de kerninstrumenten van de Omgevingswet is de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is een (door de gemeenteraad verplicht op te stellen) integrale toekomstvisie voor het gehele grondgebied van de gemeente en heeft betrekking op de fysieke leefomgeving.

Om te komen tot een omgevingsvisie heeft uw raad op 29 oktober 2019 het Samenspraaktraject Omgevingsvisie vastgesteld. In dit Samenspraaktraject zijn 4 stappen onderscheiden om te komen tot een omgevingsvisie: dromen, denken, durven en doen. Samen met inwoners, ondernemers, bestuur en (maatschappelijke) organisaties zijn de fasen doorlopen.

In de *Droomfase* zijn de toekomstbeelden verkend, is een inventarisatie van het bestaande beleid uitgevoerd en zijn de trends en ontwikkelingen die op ons afkomen inzichtelijk gemaakt. De opgeleverde documenten uit deze fase hebben wij via een raadsinformatienota met uw raad gedeeld.

In de *Denkfase* zijn op basis van de geïnventariseerde trends, ontwikkelingen, beleid en dromen de drie kernopgaven voor Veldhoven richting 2040 geformuleerd:

1. Investeren in stedelijke en dorpse kwaliteiten
2. Verder bouwen aan de innovatieve en bereikbare maakstad
3. Werken aan een duurzame en gezonde leefomgeving

Deze opgaven en ambities zijn omschreven in de Notitie Kernopgaven, waar wij uw raad via een raadsinformatienota over hebben geïnformeerd.

In de *Durffase* zijn op basis van deze opgaven vervolgens strategische keuzes gemaakt. Uw gemeenteraad heeft op 27 oktober 2020 de Notitie Strategische keuzes Omgevingsvisie vastgesteld.

In de *Doefase* is hetgeen in de vorige fasen is opgehaald verder doorvertaald naar een ontwerp-omgevingsvisie. Mede op basis van een enquête en een online atelier zijn we met elkaar in gesprek gegaan over ieders rol en de manier waarop wij in Veldhoven willen samenwerken aan de opgaven uit de omgevingsvisie. De opbrengsten hiervan zijn daar waar mogelijk verwerkt in de ontwerp-omgevingsvisie. Ook is in de *Doefase* een omgevingseffectenscan (OES) uitgevoerd om de effecten van het voorgenomen beleid uit de omgevingsvisie in beeld te brengen, wat als bijlage bij de omgevingsvisie is gevoegd. In een raadsinformatienota van 13 juli 2021 hebben wij uw raad over de voortgang van de doefase geïnformeerd.

Het gehele proces heeft uiteindelijk geresulteerd in een ontwerp-omgevingsvisie. Deze ontwerp-omgevingsvisie heeft vanaf 3 september ter inzage gelegen. Iedereen had tot en met 14 oktober de gelegenheid hierop te reageren en een zienswijze in te dienen. Via een zoom-meeting op 7 september is er online een nadere toelichting gegeven op de ontwerp-omgevingsvisie en hadden de aanwezigen de kans om via de chat vragen te stellen. Tijdens de ter inzage ligging zijn in totaal 8 inhoudelijke zienswijzen ingediend. De omgevingsvisie is nu zover om vastgesteld te worden door uw gemeenteraad.

Beoogd effect

Komen tot een omgevingsvisie waarin zowel thema- als gebiedsgerichte kaders en uitgangspunten voor de toekomst van Veldhoven worden gegeven als basis voor nieuwe ontwikkelingen en initiatieven en de verdere uitwerking in programma's en het omgevingsplan.

Argumenten

1.1. De omgevingsvisie is een doorvertaling en uitwerking van de vastgestelde notitie Strategische keuzes Omgevingsvisie gemeente Veldhoven.

Door uw raad is de Notitie Strategische keuzes Omgevingsvisie vastgesteld. Hierin zijn een aantal keuzes gemaakt, waarmee een basis is gelegd voor de doorvertaling in de ontwerp-omgevingsvisie. Deze keuzes zijn in de Doefase via een OES getoetst op de milieu-effecten. Ook zijn de kernopgaven en keuzes gebiedsgericht vertaald en is er mede op basis van participatie een uitvoeringsparagraaf opgesteld. Dit heeft geresulteerd in de ontwerp-omgevingsvisie.

1.2. Met een vastgestelde omgevingsvisie zetten we een belangrijke stap voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

De Omgevingswet treedt (volgens de huidige planning) op 1 juli 2022 in werking. Na deze inwerkingtreding moeten we werken met nieuwe instrumenten. Het instrument dat de koers bepaalt voor de invulling van de andere instrumenten is de omgevingsvisie. Deze omgevingsvisie moet volgens het bepaalde in de Omgevingswet uiterlijk in 2024 worden vastgesteld. Door de omgevingsvisie nu al vast te stellen wordt er een goede basis gelegd voor een verdere doorvertaling van de ambities in de programma's en het omgevingsplan. Hierdoor wordt vertraging in de uitwerking van deze instrumenten voorkomen.

1.3. Omgevingsvisie geeft thema- en gebiedsgerichte kaders voor nieuwe ontwikkelingen en initiatieven

Met de vaststelling van de omgevingsvisie wordt er koers gegeven aan de toekomst van Veldhoven. Het bepaalt waar we samen naartoe werken. Dit betekent dat nieuwe ontwikkelingen en initiatieven moeten passen in de omgevingsvisie. Zowel gebieds- als themagericht zijn hiervoor kaders in de omgevingsvisie opgenomen. Ook de programma's en het omgevingsplan moeten passen in deze omgevingsvisie. Hiermee geven we sturing aan de verdere ontwikkeling van Veldhoven.

1.4. De omgevingsvisie is samen met inwoners, ondernemers en instanties tot stand gekomen.

Voor de totstandkoming van de omgevingsvisie is een uitvoerig samenspraaktraject opgesteld. In dit traject is aangegeven dat een intensief samenspraakproces voor de totstandkoming van de omgevingsvisie doorlopen moet worden en waar het bestuur actief bij wordt betrokken. Via (online) ateliers in de verschillende fasen, interviews op straat, prijsvragen voor de jeugd, gesprekken met inwoners en maatschappelijke partijen, bijeenkomsten met de raad en college, werksessies met ambtenaren en werksessies met (regionale) partners is hier invulling aan gegeven. Al deze input heeft geleid tot de omgevingsvisie.

1.5. Met de vaststelling van de omgevingsvisie wordt geen radicale koerswijziging ingezet.

De omgevingsvisie bevat geen radicale koerswijziging ten opzichte van het bestaande beleid zoals geformuleerd in onder andere de Ruimtelijke Structuurvisie. De in de Ruimtelijke Structuurvisie opgenomen Stedelijke As komt bijvoorbeeld voor een groot gedeelte overeen met de Sterke Stedelijke Structuur in de omgevingsvisie; het behoud en versterken van het dorps karakter van de dorpskernen blijft een aandachtspunt; evenals het beschermen van de groene structuur.

Wel zijn in de omgevingsvisie 'stadse woonstraten' aangewezen. Dit zijn structuren aan de randen van de bestaande wijken waar nu al meer stedelijke bebouwing aanwezig is (lijn Hertgang-Dom-Sterrenlaan, lijn Houtwal-Traverse en de Abdijlaan). Op enkele plekken langs deze lijnen worden in de omgevingsvisie mogelijkheden geboden voor nieuwe stedelijke woonconcepten, stadse architectuur en hoogbouw.

Ook is in de omgevingsvisie aangegeven dat een deel van bedrijventerrein De Run zich stap voor stap zal ontwikkelen tot een campus, met meer gemengde woon-werkmilieus. In de zone ten noorden van de Kempenbaan (het stedelijk werkmilieu) zal de stad en de bedrijvigheid meer in elkaar overlopen. Hier geeft de omgevingsvisie richting aan een meer stedelijk milieu met intensivering en de toevoeging van woningen en voorzieningen.

Een ander groot verschil tussen de Ruimtelijke Structuurvisie en de omgevingsvisie is dat de omgevingsvisie breder en integraler is. Zo krijgen thema's als gezondheid, duurzaamheid, water, biodiversiteit en klimaatadaptatie een belangrijke en duidelijke plek in de omgevingsvisie.

2.1. Enkele zienswijzen zijn aanleiding de omgevingsvisie aan te passen.

De ontwerp-omgevingsvisie is toegezonden naar diverse instanties en heeft 6 weken ter inzage gelegen. De gemeente Eindhoven, GGD Brabant Zuidoost, Waterschap De Dommel, Rijkswaterstaat en de Veiligheidsregio hebben aangegeven in te stemmen met de ontwerp-omgevingsvisie.

In totaal zijn 10 zienswijzen ingediend, waarvan 2 pro forma zienswijzen. Van de mogelijkheid om deze pro forma zienswijzen (inhoudelijk) aan te vullen is geen gebruik gemaakt. In de bijgevoegde nota van zienswijzen wordt op de overige 8 zienswijzen ingegaan. Enkele van deze zienswijzen zijn aanleiding om wijzigingen in de omgevingsvisie door te voeren. Zo wordt bijvoorbeeld op de visiekaart de groene vingers duidelijker in beeld gebracht, wordt een uitgebreidere reactie in de bijlage van de omgevingsvisie opgenomen nav de aanbevelingen in de OES, en wordt het belang van een neutrale - maar bij voorkeur positief - effect op de thema's natuur en biodiversiteit, gezondheid en bodem en water als uitgangspunt in de omgevingsvisie opgenomen. Een goed beeld van de inhoud van de zienswijzen en de reactie van de gemeente hierop leest u in bijgevoegde Nota van zienswijzen.

3.1. Met de vaststelling van de omgevingsvisie moet de Ruimtelijke Structuurvisie worden ingetrokken.

Door het vaststellen van de omgevingsvisie wordt de huidige Ruimtelijke Structuurvisie Veldhoven vervangen. Vandaar dat de structuurvisie moet worden ingetrokken.

Kanttekeningen en risico's

1.1. Omgevingsvisie is vrij abstract

De omgevingsvisie is vrij abstract van aard. Het geeft kaders, ambities en doelstellingen voor de fysieke leefomgeving van Veldhoven in 2040 weer. Het bepaalt niet heel concreet wat er wel of niet kan gebeuren. Dit dient nader uitgewerkt te worden in programma's en/of in het omgevingsplan. Hierdoor kan het zijn dat bewoners het lastig vinden om de omgevingsvisie te lezen. Om de leesbaarheid van de omgevingsvisie beter te maken is een intensief samspraaktraject doorlopen, is er een extra online informatie-avond georganiseerd om een toelichting te geven en wordt een publieksvriendelijke versie van de omgevingsvisie online geplaatst.

1.2. Omgevingsvisie is geen blauwdruk

De omgevingsvisie is niet in beton gegoten. Op basis van de huidige kennis is een omgevingsvisie opgesteld en zijn er keuzes gemaakt. Echter, de ontwikkelingen volgen elkaar snel op, waardoor wellicht nu nog niet alles overzien kan worden. We houden er dan ook rekening mee dat de omgevingsvisie op punten in de komende jaren wordt aangepast en geactualiseerd.

Financiën

De kosten voor het opstellen van de omgevingsvisie Veldhoven zijn gedekt in het budget van het programma Implementatie Omgevingswet.

Communicatie en samspraak

De uiteindelijk vastgestelde omgevingsvisie wordt gepubliceerd op ruimtelijkeplannen.nl en de (gemeentelijke) website. Ook wordt een publieksvriendelijke versie online geplaatst. Dit maken we bekend via DROP (het elektronisch gemeentebblad voor officiële bekendmakingen) en in de Staatscourant.

De omgevingsvisie is via een uitvoerig participatieproces van dromen, denken, durven en doen tot stand gekomen (zie ook argument 1.3). Enkele participatie-onderdelen: een droomatelier in het Sondervick college, enquête voor de raad in de droomfase, film over de mening van jongeren/jong volwassenen over de toekomst van Veldhoven, prijsvragen voor de jeugd, een digitaal denk- en doeatelier, diverse bijeenkomsten met het bestuur, een bijeenkomst met de ketenpartners, een enquête voor de inwoners, een informatie-bijeenkomst over de ontwerp-omgevingsvisie en 8 zienswijzen op de ontwerp-omgevingsvisie.

Uitvoering / planning

Tegen de vastgestelde omgevingsvisie kan geen bezwaar of beroep worden ingediend. De omgevingsvisie zal de komende jaren, samen met inwoners, ondernemers, partners, verder doorvertaald worden in programma's en het omgevingsplan.

Bijlagen

- Nota van beantwoording zienswijzen en aanpassingen 'Omgevingsvisie Veldhoven, Stad van dorpen, in het hart van Brainport'.

- Link naar de ontwerp-omgevingsvisie:
https://www.bugelhajema.nl/bestanden/veldhoven/Ontwerp%20omgevingsvisie%20Veldhoven_web.pdf

Resultaat van de behandeling in de oordeelsvormende raad

De meeste fracties reageren in basis positief op de voorliggende Omgevingsvisie Veldhoven en merken op dat het een levend document is, dat via diverse documenten uitgewerkt zal worden.

Wethouder Van den Oever zegt toe een aantal vragen van de fractie van GBV schriftelijk te beantwoorden. De vragen gaan over de bijlagen in relatie tot het besluit, (de procedure) van aanpassing van de Omgevingsvisie en of het beleid bindend is. Naar aanleiding van een opmerking van Senioren Veldhoven over een mogelijke fout in de begrenzing van Veldhoven, zegt wethouder Van den Oever toe dat dit nagekeken en teruggekoppeld wordt. Diverse fracties vragen naar de frequentie van evalueren/actualiseren van de Omgevingsvisie. Wethouder Van den Oever zegt toe nog schriftelijk te reageren op de frequentie. De fractie van D66 vraagt of het college voornemens is een overzicht van alle cultuurhistorisch waardevolle panden en dorpsgezichten vast te stellen. Wethouder Van den Oever zegt dit aan de betreffende portefeuillehouder te zullen doorgeven. De fractie van D66 wil bij de technische reactie hierop graag een termijn vermeld zien. Op verzoek van de fractie van Burgerpartij Veldhoven geeft wethouder Van den Oever aan aandacht te zullen besteden en groen en duurzaamheid.

De oordeelsraad adviseert dit agendapunt vooralsnog als **bespreekstuk** te agenderen voor de besluitvormende raadsvergadering op 8 februari 2022.

Na beantwoording van de vragen, geven de betreffende fracties aan de griffie door of het als **hamerstuk** geagendeerd kan worden.

Reactie college n.a.v. behandeling in de oordeelsvormende raad

Naar aanleiding van de vragen van de fractie van de GBV wil het college het volgende toelichten.

- De bijlagen welke onderdeel waren van de ontwerp-omgevingsvisie zijn ook onderdeel van de vastgestelde omgevingsvisie. Enkel wordt bijlage 6 van de ontwerp-omgevingsvisie vervangen door de bij de nota van zienswijzen gevoegde bijlage. Hierin is een uitgebreidere reactie op de aanbevelingen van de OES gegeven.
- In de omgevingsvisie zijn de hoofdzaken van het te voeren integrale beleid voor de fysieke leefomgeving opgenomen. De omgevingsvisie bevat dus het strategische, integrale, langetermijnbeleid voor de fysieke leefomgeving. Daarnaast kan er nog sectoraal, uitvoeringsgericht of gebiedsgericht beleid door de gemeente worden vastgesteld (zoals participatiebeleid, bouwhoogte, etc), bijvoorbeeld in programma's. Deze beleidsdocumenten kunnen strategische beleidselementen bevatten, maar zal met name bestaan uit niet-strategisch beleid. Dit hoeft dan ook niet altijd te leiden tot een aanpassing van de omgevingsvisie.

De verwachting is overigens dat, gelet op het karakter van de omgevingsvisie, we bij de nieuwe beleidsstukken niet komen tot nieuwe inzichten die leiden tot radicale koerswijzingen. Veel eerder zal het gaan om doorontwikkelingen, nadere uitwerkingen en verfijningen. Hiervoor hoeft geen aparte procedure voor de omgevingsvisie doorlopen te worden.

Is er wel sprake van een concrete koerswijziging ten opzichte van de omgevingsvisie, dan zal de omgevingsvisie hier (gedeeltelijk) op aangepast moeten worden. Per geval zal dan bekeken worden of dit leidt tot een aparte procedure tot wijziging van de omgevingsvisie danwel dat de wijziging meelift in de procedure van het beleidsstuk.

- De omgevingsvisie kan wanneer gewenst gewijzigd worden vastgesteld. Bij een wijziging van de omgevingsvisie dient participatie plaats te vinden. Zo moet in de omgevingsvisie worden opgenomen hoe partijen bij de voorbereiding zijn betrokken en wat de resultaten hiervan zijn (motiveringsplicht artikel 10.7 Omgevingswet). Verder is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Dit betekent dat het ontwerp 6 weken ter inzage moet en dat iedereen zienswijzen naar voren kan brengen. Dit moeten wij mededelen in het gemeenteblad. Tegen een omgevingsvisie staat geen beroep open.
- De omgevingsvisie is zelfbindend voor de gemeenteraad. Enkel goed gemotiveerd kan hiervan worden afgeweken. Als de beleidscyclus in ogenschouw wordt gehouden, volgt dat de ambities uit de omgevingsvisie door moeten werken in het omgevingsplan, de programma's en de vergunningverlening. In de omgevingsvisie bepaal je de ambities en in de andere instrumenten kijk je hoe je die ambities door kunt vertalen.

Naar aanleiding van de vraag van de fractie van Senioren Veldhoven over de begrenzing van de omgevingsvisie willen wij het volgende opmerken. De ontwerp-omgevingsvisie is op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl opgenomen. Hierbij is de omgevingsvisie op ruimtelijkeplannen.nl gekoppeld aan de contouren van de Ruimtelijke Structuurvisie. Wij gaan bekijken of dit technische probleem bij de vastgestelde omgevingsvisie opgelost kan worden. Overigens willen wij hier bij opmerken dat dit technische probleem geen invloed heeft op de inhoud van de omgevingsvisie.

In de nota van zienswijzen wordt al kort ingegaan op de frequentie van de actualisering van de omgevingsvisie. De aanpassing van de omgevingsvisie zal plaatsvinden indien hier inhoudelijk of bestuurlijk aanleiding toe is. Op voorhand kan niet worden aangegeven wanneer dit het geval zal zijn. De aanpassing (actualisatie) van de omgevingsvisie is namelijk ook met name afhankelijk van het verloop van diverse (al gestarte) projecten, zoals het omgevingsplan, de energietransitie, warmtetransitie, etc. Het stellen van een concrete termijn waarop de actualisatie plaats vindt, heeft dan ook niet de voorkeur. Het gaat erom dat deze omgevingsvisie niet in beton is gegoten en dat afhankelijk van diverse ontwikkelingen bekeken wordt wanneer een aanpassing logisch en/of noodzakelijk is.

Naar aanleiding van de vraag van de fractie van D66 kunnen wij mededelen dat dit jaar een nieuw monumentenbeleid wordt voorbereid. Dit beleid zal betrekking hebben op in ieder geval de rijksmonumenten, cultuurhistorisch waardevolle panden en immaterieel erfgebied.

Burgemeester en wethouders van Veldhoven,

A.J.G. Bex
secretaris

M.J.A. Delhez
burgemeester